Civillieta Nr. C16108016
Lietvedības Nr. C 1080-16/2

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

Jēkabpilī 2016. gada 19. decembrī

Jēkabpils rajona tiesa:
tiesnese L. Bārbale, izskatīja rakstveida procesā civillietu **/pers. A/** maza apmēra prasībā pret **/pers. B/** par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016. gada 14. novembrī prasītāja /pers. A/ (turpmāk arī ? Prasītāja) iesniedza tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ (turpmāk arī ? Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

Prasības pieteikumā norādīts, ka Prasītājai ar Atbildētāju ir kopīga meita /pers. C/, dzimusi /datums/.

Prasītāja norāda, ka bērns pastāvīgi dzīvojot ar viņu un atrodoties viņas ikdienas aprūpē un uzraudzībā. Atbildētājs nesniedzot nekādu materiālu atbalstu bērna vajadzībām.

Prasītāja norāda, ka vidēji mēnesī bērna vajadzībām esot nepieciešami ne mazāk kā 320 *euro*, tai skaitā: pārtikai 100 *euro*, apģērbam, apaviem, gultas veļai 50 *euro*, medikamentiem un higiēnas piederumiem (t.sk. autiņbiksītēm) 50 *euro*, citiem neparedzētiem izdevumiem 20 *euro*, mājokļa uzturēšanai 100 *euro*.

Prasītāja norāda, ka viņa šobrīd atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā un viņas ikmēneša ienākumi ir tikai valsts pabalsti 420 *euro*.

Savukārt Atbildētājs strādājot algotu darbu un viņa ienākumi esot ne mazāk kā 700 *euro* mēnesī, kas ir divreiz lielāki nekā Prasītājas ienākumi. Tāpēc Prasītāja uzskatot, ka Atbildētājam būtu pienākums segt lielāko daļu no bērna aprūpes izdevumiem.

Pamatojot prasību ar Civillikuma 177. panta pirmo, otro, ceturto daļu, 179. panta pirmo, otro daļu, Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturam ik mēnesi 175 *euro* apmērā, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteikto minimālu apmēru, un lūdz noteikt nekavējošu sprieduma izpildi. Prasītāja lūdz lietu izskatīt rakstveida procesā, paziņo, ka mediācija strīda risināšanai nav tikusi izmantota un viņa nevēlas to izmantot.

2016. gada 16. novembrī Atbildētājam uz deklarēto dzīvesvietu saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta pirmo daļu tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, nosakot termiņu aizpildītas paskaidrojuma veidlapas par prasību iesniegšanai tiesā līdz 2016. gada 1. decembrim.

Līdz sprieduma taisīšanai lietā Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus nav iesniedzis, iebildumus pret pieteikumu nav cēlis, nav pieteicis lūgumu lietu izskatīt tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Lietu tiesa 2016. gada 19. decembrī izskata rakstveida procesā, par ko pusēm 2016. gada 6. decembrī nosūtīts paziņojums (lietas 16. - 17. lapa).

Motīvu daļa

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Kā redzams no lietai pievienotās dzimšanas apliecības Nr. LV DA 087067 kopijas, /pers. C/, personas kods /personas kods/, vecāki ir /pers. B/, personas kods /personas kods/, un /pers. A/, personas kods /personas kods/ (lietas 6. lapa).

Atbilstoši Civillikuma 179. panta pirmajai un otrajai daļai vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu un šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem.

Jēdziens „bērna uzturēšana" saistīts ar Civillikuma 177. panta trešajā daļā noteiktajiem kritērijiem, proti, bērna ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu, nodrošināšanu ar garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam, kas ņemams vērā, nosakot uzturlīdzekļu apmēru.

No Civillikuma 179. panta izrietošais pienākums bērnus apgādāt ir vecāku absolūts, beznosacījumu pienākums un šādu ar likumu uzliktu pienākumu bērna vecāki nevar atcelt pēc sava ieskata.

Arī Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2. panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība, bet 24. panta pirmā daļa nosaka, ka atbilstoši Civillikuma noteikumiem vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Atbilstoši Civillikuma 179. panta piektajai daļai, minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākiem, neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa un spējām, ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo darba algu un bērna vecumu.

A r 2016. gada 1. janvāri Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga ir 370 *euro*, tādēļ minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem, neatkarīgi no viņu mantas stāvokļa, bērnam līdz 7 gadu vecumam ir 92,50 *euro* mēnesī, bet bērnam no 7 gadu vecuma ? 111 *euro* mēnesī.

Bērnu tiesību konvencijas 27. panta pirmā daļa nosaka, ka ikvienam bērnam ir tiesības uz viņa fiziskajai, psihiskajai, garīgajai, tikumiskajai un speciālajai attīstībai nepieciešamo dzīves līmeni. Minētā panta 2. daļa nosaka, ka vecāki vai viens no viņiem, vai citas personas, kas audzina bērnu, ir

pirmām kārtām atbildīgi par to, lai viņu spēju un finansiālo iespēju robežās bērnam būtu nodrošināti viņa attīstībai nepieciešamie dzīves apstākļi.

Tādējādi, tiesa atzīst, ka, nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, par primāru uzskatāms nepilngadīgā bērna uzturēšanas nodrošinājums.

Izskatāmajā lietā Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja bērna uzturam uzturlīdzekļus 175 *euro* ik mēnesī.

Ņemot vērā to, ka Atbildētājs savu viedokli sakarā ar celto prasību nav izteicis, ka nekādus pretargumentus prasībai nav iesniedzis, tiesa atzīst, ka nav pamata pārvērtēt prasījuma apmēru un uzturlīdzekļi bērna uzturam piedzenami 175 *euro* apmērā, kā to lūdz Prasītāja.

Tādējādi tiesa atzīst, ka /pers. A/ prasība apmierināma pilnībā, nosakot, ka no /pers. B/ meitas /pers. C/ uzturam ik mēnesi piedzenami uzturlīdzekļi 175 *euro* apmērā, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu vecumam, bet no bērna 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz pilngadības sasniegšanai ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no prasības iesniegšanas dienas - 2016. gada 14. novembra.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205. panta pirmās daļas 1. punktu, pēc Prasītājas lūguma, nosakāms, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu ir izpildāms nekavējoties.

Piedzenot uzturlīdzekļus konkrētajā apmērā no /pers. B/, atbilstoši Civilprocesa likuma 34. panta pirmajai daļai, 35. panta pirmās daļas 3. punktam, 39. pantam un 42. panta pirmajai daļai, piedzenami arī tiesas izdevumi, no kuru samaksas pie prasības iesniegšanas tiesā prasītāji uzturlīdzekļu piedziņas lietā saskaņā ar likumu ir atbrīvoti – valsts nodeva valsts ienākumos 315 *euro* (175 x 12 x 15% = 315) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,35 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem Atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu par labu valstij – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no teiktā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 193., 204.[1], 205., 250.[25] pantu tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, **par labu /pers. A/,** personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus ik mēnesi no visa veida ienākumiem meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 175,00 *euro*, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet no bērna 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz pilngadības sasniegšanai ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot ar prasības iesniegšanas dienu - 2016. gada 14. novembri, nosakot, ka spriedums izpildāms nekavējoties.

Noteikt, ka uzturlīdzekļu samaksa veicama prasītājas /pers. A/ norēķinu kontā Nr. /konta numurs/, AS "Swedbank".

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, **valsts ienākumos** valsts nodevu **315,00 *euro*** (trīs simti piecpadsmit *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **5,35 *euro*** (pieci *euro,* 35 centi), nosakot, ka spriedums šajā daļā Atbildētājam labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Jēkabpils rajona tiesā. Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese L. Bārbale